

Onderwerp	Ontwerp eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant
Portefeuillehouder	drs. W. van Hees
Datum raadsvergadering	22 september 2026
Aantal bijlagen	2

Samenvatting

Regio Hart van Brabant heeft u het ontwerp van de eerste wijziging begroting 2026 toegestuurd. De actualisatie van de begroting jeugdhulp, een herordening van de budgetten binnen het sociaal en fysiek domein, het budgetneutraal verwijderen van baten en lasten CDOKE-middelen en de inning van gemeentelijke bijdragen voor storting in het Leisure Ontwikkelfonds, maken een eerste wijziging van de begroting 2026 Regio Hart van Brabant noodzakelijk. Een actuele begroting is een randvoorwaarde voor de uitvoering van de huidige kernagenda '23-'27 Regio Hart van Brabant. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuwe kernagenda voor de nieuwe bestuursperiode.

Het voorstel is om:

- kennis te nemen van het ontwerp van de eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant;
- nogmaals te benadrukken dat een effectieve en resultaatgerichte sturing op de jeugdhulpkosten door de regio en de gastheergemeente onverminderd dringend blijft. Zonder concrete maatregelen zullen de kosten verder oplopen en blijven aanvullende budgetten nodig. Het is noodzakelijk deze ontwikkeling te keren.

Aanleiding

Het algemeen bestuur Regio Hart van Brabant (AB) heeft het ontwerp van de eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant vastgesteld. Voordat zij deze wijziging definitief vaststelt, heeft u de gelegenheid om uw eventuele zienswijzen kenbaar te maken. Met dit voorstel gaan wij hierop nader in.

Feitelijke informatie

Voorgeschiedenis

Regio Hart van Brabant is het samenwerkingsverband van elf gemeenten in Midden-Brabant. Dit zijn Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk. De samenwerking is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant (GR RHvB). Het AB heeft in juli vorig jaar de begroting voor 2026 vastgesteld. Daarna deden er zich ontwikkelingen voor, die nu zijn verwerkt in de voorliggende eerste wijziging van de begroting 2026.

Kaders (beleid en wettelijk)

De kaders voor de onderlinge samenwerking staan in de GR RHvB. De inhoudelijke kaders staan in de kernagenda '23-'27, die door het AB op 23 december 2022 is vastgesteld. Deze kernagenda bevat de activiteiten die de samenwerkende gemeenten binnen Regio Hart van Brabant ondernemen om ambities in de lokale (coalitie)programma's te realiseren. Een actuele begroting is een randvoorwaarde voor de uitvoering van deze kernagenda. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuwe kernagenda voor de huidige bestuursperiode. Volgens de planning wordt een eerste concept van de nieuwe kernagenda op de radenavond van oktober a.s. toegelicht. Het ontwerp van de nieuwe agenda wordt eind dit jaar/begin 2027 voor zienswijzen voorgelegd. Ook wordt de GR RHvB geactualiseerd. Al in december vorig jaar hebben wij nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het opnemen van een evaluatiebepaling in de GR. Wij blijven hierop kritisch toezien en zullen

hier bij de actualisatie expliciet op blijven aandringen. Naar verwachting wordt de GR RHvB in het eerste kwartaal van 2027 voor zienswijzen aan de raden van de deelnemende gemeenten voorgelegd.

Overige informatie

Aanleiding voor de eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant:

De volgende ontwikkelingen geven aanleiding tot de eerste wijziging van de begroting 2026 Regio Hart van Brabant:

- ***Kosten jeugdhulp***
In vergelijking met de vorig jaar vastgestelde begroting 2026, wordt een stijging van € 24.578.400 verwacht in de deelbegroting jeugd. Deze stijging was voorzien, op basis van de derde prognose jeugdhulp 2025. Een toename van de complexiteit en de duur van de ingezette zorg zijn voornamelijk de oorzaken van deze stijging. Ze maken actualisatie van de begroting noodzakelijk. Verder zijn in deze eerste wijziging ook de nieuwe afspraken verwerkt over de kostenverdeling van hoog specialistische jeugdhulp, tussen gemeenten. In de begrotingssystematiek van de GR RHvB lopen overigens verschillende financiële producten naast elkaar, verdeeld over meerdere begrotingsjaren. Zoals bijvoorbeeld de eerste prognose jeugdhulp 2026 en de jaarrekening 2025. Samen met de partners in de regio, wordt blijvend gewerkt aan ondersteuning die meer aansluit bij wat gezinnen nodig hebben en die richting toekomst zowel beschikbaar als beheersbaar blijft. In dit [webinar](#) wordt een en ander nader toegelicht.
- ***Sociaal domein***
Voor de transformatie in het sociaal domein en het integraal samenwerken op vijf opgaven is een transformatieteam gevormd. De vijf opgaven zijn: Wonen, zorg & welzijn, Veilige thuisbasis, Sociale basis, Meedoen en Specialistische ondersteuning. De oorspronkelijke budgetten voor projecten in het sociaal domein en programmamanagement (€434.000) en het aanvullend budget transformatiesturing (€ 817.000) zijn samengevoegd voor de transparantie over de financiering van het team.
- ***Fysiek domein;***
In de vastgestelde begroting 2026 is een globale verdeling van het budget voor het fysiek domein opgenomen. Met de vaststelling van het werkprogramma en de budgetverdeling, in december 2025, zijn de budgetten herordend. In het voorliggende ontwerp sluiten de budgetten aan bij het vastgestelde werkprogramma. Verder zijn in de vastgestelde begroting 2026, onder de Rijksmiddelen REKS, de gemeentelijke bijdragen vanuit de CDOKE-middelen (€ 378.000) opgenomen. De pilot voor het Center of Expertise, met dekking uit deze middelen, wordt volledig door gemeente Tilburg uitgevoerd. Zij halen hiervoor ook de middelen op bij de deelnemende gemeenten. Hierdoor lopen de geldstromen en de verantwoording niet via Regio Hart van Brabant.
- ***Leisure Ontwikkelfonds***
In oktober 2025 is de samenwerkingsovereenkomst met het Leisure Ontwikkelfonds vastgesteld. In deze overeenkomst is opgenomen dat ingelegde middelen, bij de financiële afwikkeling van het fonds, in 2036 worden teruggegeven aan de deelnemende gemeenten. Voor 2026 is een bijdrage voorzien van € 100.000, door Regio Hart van Brabant. Deze middelen worden ingebracht door de deelnemende gemeenten. Zowel de inning van deze bijdrage als de storting in het fonds, zijn nu in de eerste wijziging begroting 2026 opgenomen.

Jeugdhulp

De voorliggende ontwerp-begrotingswijziging moet voor een belangrijk deel worden gezien in het licht van de sterke kostenontwikkeling in de jeugdhulp. Zoals hierboven aangegeven, lag een begrotingswijziging voor de hand, in het licht van de derde prognose en de inmiddels bekende jaarcijfers over 2025. Voor de volledigheid, de regionale jeugdhulpkosten over 2025 bedragen

afgerond € 189.310.000 en de voorziene kosten in de voorliggende eerste wijziging begroting 2026, bedragen € 193.929.000 (voorheen € 169.350.600). Voor Heusden gaat het afgerond om respectievelijk € 13.725.000 en € 13.092.000. De ingeschatte kosten in deze gewijzigde begroting komen dus lager uit dan de werkelijke kosten in 2025. Dit heeft vooral te maken met het verwerken van nieuwe afspraken, over het verdelen van de kosten voor hoog specialistische jeugdhulp (Crossroads, segment 1) tussen gemeenten, in deze gewijzigde begroting.

Afweging

De actualisatie van de begroting jeugdhulp, een herordening van de budgetten binnen het sociaal en fysiek domein, het budgetneutraal verwijderen van baten en lasten CDOKE-middelen en de inning van gemeentelijke bijdragen voor storting in het Leisure Ontwikkelfonds, maken een eerste wijziging van de begroting 2026 Regio Hart van Brabant noodzakelijk.

De wijzigingen van de begroting 2026, voor wat betreft het sociaal domein en het Leisure Ontwikkelfonds, zijn technisch van aard en kennen geen nieuwe lokale consequenties. Ook is binnen de gemeentelijke CDOKE-middelen, rekening gehouden met de pilot voor het Center of Expertise. Bij de bespreking van de voorliggende begrotingswijziging heeft het AB, voor wat betreft de toenemende kostenstijging binnen de jeugdhulp, benadrukt dat de financiële druk op gemeenten groot is en dat meer grip, voorspelbaarheid en sturing naar de toekomst nodig zijn. Gemeenten willen richting toekomst niet herhaaldelijk verrast worden door aangepaste prognoses en bijstellingen. Dit blijft vragen om een beter samenspel tussen de regie die de gemeente zelf kan vergroten (toegang, beleid, instroom) en de regie aan de zijde van de regio/gastheer (inkoop, contractmanagement, betaling en uitvoering).

Wij stellen u daarom voor:

- kennis te nemen van het ontwerp van de eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant;
- als zienswijze kenbaar te maken dat een effectieve en resultaatgerichte sturing op de jeugdhulpkosten door de regio en de gastheergemeente onverminderd dringend blijft. Zonder concrete maatregelen zullen de kosten verder oplopen en blijven aanvullende budgetten nodig. Het is noodzakelijk deze ontwikkeling te keren.

Inzet van middelen

De financiële gevolgen van de beschreven ontwikkelingen zijn opgenomen in het voorliggende ontwerp van de eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant. Dit betekent het volgende voor onze gemeentelijke bijdrage:

- Het Heusdens aandeel in de regionale kosten voor jeugdhulp is bepaald op € 13.092.000. U bent in de [1^e berap 2026](#) al geïnformeerd over de financiële consequenties, voor wat betreft de jeugdhulp in 2026. Hieruit blijkt dat de voorliggende eerste gewijzigde begroting 2026 vanuit dit perspectief, geen financiële consequenties heeft voor onze gemeentebegroting.
- De gemeentelijke bijdrage aan het Leisure Ontwikkelfonds (LOF) in 2026 bedraagt voor onze gemeente € 9.652. Dit bedrag kan worden betaald uit de beschikbare budgetten van Economische Zaken.
- De overige ontwikkelingen hebben geen financieel effect op de gemeentelijke bijdrage.

Risico's

De vaststelling van de eerste wijziging van de begroting 2026 Regio Hart van Brabant is uiteindelijk voorbehouden aan het AB. Mede afhankelijk van eventueel ingekomen zienswijzen kan het AB de gewijzigde begroting vaststellen, in afwijking van het voorliggende ontwerp.

Procedure / vervolgstappen

Het ontwerp van de eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant is nu voor

zienswijzen voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Zij kunnen voor 15 oktober 2026 eventuele zienswijzen kenbaar maken. Na weging van ingekomen zienswijzen, stelt het AB de eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant vast in haar vergadering van 9 december 2026.

Voorgenomen besluit

Wij stellen u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Het college van Heusden,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. H.J.M. Timmermans

drs. W. van Hees

Bijlagen:

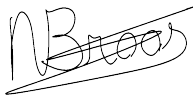
- Aanbiedingsbrief ontwerp eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant
- Ontwerp eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant

De raad van Heusden in zijn openbare vergadering van 22 september 2026;
gezien het voorstel van het college van 11 augustus 2026;
gelet op Wet gemeenschappelijke regelingen;
gelet op de beraadslaging;

b e s l u i t :

- kennis te nemen van het ontwerp van de eerste wijziging begroting 2026 Regio Hart van Brabant;
- als zienswijze kenbaar te maken dat een effectieve en resultaatgerichte sturing op de jeugdhulpkosten door de regio en de gastheergemeente onverminderd dringend blijft. Zonder concrete maatregelen zullen de kosten verder oplopen en blijven aanvullende budgetten nodig. Het is noodzakelijk deze ontwikkeling te keren.
 - in het verlengde hiervan inzicht te geven in de resultaten en bevindingen van de door de regio uitgevoerde taskforce en op basis hiervan een overzicht te geven op welke wijze:
 - dit heeft geleid tot aanpassingen in het proces van de jeugdzorg,
 - tot welke besluiten dit heeft geleid binnen het algemeen bestuur
 - welke maatregelen zullen worden genomen in de voorliggende termijn
 - deze gegevens (in aanvulling op de bestuursrapportage) binnen een periode van 3 maanden (na verzending van de zienswijze aan het bestuur van de regio) op te leveren aan de gemeenteraden binnen de regio.
 - na afronding en oplevering van het onafhankelijke regionale rekenkameronderzoek, het complete maatregelenpakket binnen 3 maanden aan de raden voor te leggen

de griffier,

mr. N.M.H.C. Pot-Broos

de voorzitter,

drs. W. van Hees